

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatios & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

Memb. IV. Quid post mortem Rei sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

na JESUS, MARIA. Et, In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.

X. Si fur ad suspendium damnatus, dum scalas ascendit, cupiat confiteri, censet doctus quidam Theologus, Sacerdotem vel petere posse à Judice, ut eum rursus demittat, quia Confessarius respectu animæ in Reum jus habet fori interni; vel si nullus alius adsit modus, e minus eum absolvere possit propter datum signum confessionis.

XI. Quod si Reus omnino nunquam confiteri vellet, idem Doctor censet, ipsum posse invitum, & non confessum plecti, cum ex malitia & non tantum ex fragilitate in tale periculum se conjiciat. Tentanda tamen prius sunt omnia cum tali obstinato, & 1. Hortandus etiam flexis genibus, si opus erit ad curam animæ. 2. Recensendæ tragicæ historiæ impœnitentium, Inferorum pœnæ. 3. Irato vultu discessus simulandus. 4. Alius Reus admonendus, ut illi meliora suadeat consilia. 5. Redeat Operarius, & excuset factum; ostendat spem sanioris mentis & consilij, paratum se sanguinem pro ipsius salute fundere, si fieri possit, & DEUS velit. 6. Si nihil hæc proficiant, cum adstantibus pro eo orandum erit, & Reus monendus, ut idem faciat. 7. Si neque his aliquid proficiat, non desistat, sed in ipso etiam fatali loco eum suæ salutis admoneat.

M E M B R U M I V.

Quid post mortem Rei sit observandum.

I. Postquam Reum vitâ excessisse judicaverit, hortetur circumstantes Spectatores, ut animam defuncti DEO fecum commendent, ut, si quid expiandum adhuc illi de peccatis restiterit, id per infinitam suam misericordiam & passionem ac merita Filij sui, ac Domini nostri JESU CHRISTI condonare dignetur. Quod quidem hoc vel simili modo præstare poterit: *Per dilecti Spectatores, spectâstis agonem & luctam ultimam dilectissimi in Christo Fratris nostri N. cuius animam, etsi ob mortem tam piè & Christianè obitam merito speremus, ab Angelis in cælos fuisse deportatâ, quia tamen occulta nobis sunt admiranda Dei iudicia, ideo, ut si quid fortè eidè adhuc in altera vita expiandum restabit, id per infinitam DEI misericordiam, meritaque copiosissima Christi Filij eius, & omnium Electorum suorum*

suorum relaxetur, omnes illius nomine obsecro, & obsecror, ut cum animam illius omnipotenti DEO commendatis, & semel orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam recitetis. Quibus dictis genuflectens dicere poterit clara voce preces ex præscripto Ritualis Romani post egressum animæ dicendas, & circa finem sequentis capitis ponendas, vel ipse etiam cum Spectatoribus occultè Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam dicere, eaque finitâ clarè pronunciare poterit sequentia verba: *Requiem æternam dona ei, Domine, & lux perpetua luceat ei.*

II. Postquam ab oratione surrexerit, valde expedire videtur, ut, quandoquidem tum animi Spectatorum ob supplicij conspecti horrorem bene admodum dispositi creduntur, brevem ad eos exhortatiunculam instituat, quâ eosdem universim ad timorem DEI ob tam amaros peccatorum fructus, speciatim verò Parentes ad bonam Filiorum educationem Liberos verò ad obedientiam Parentibus, & cultum Numini præstandum exhortetur. Id quod hæc vel simili ratione præstari posset: *Perdilecti Spectatores, exhibuistis opus Christianæ pietatis, pro quo Defuncti nomine debitas vobis gratias persolvite, rogoque, ut etiam deinceps eundem in precibus vestris commendatum habere non omittatis. De reliquo, quoniam ad hoc vestre Spectaculum vos non curiositatis duntaxat gratiâ, sed fructus vitæ spiritualis capiendi causa confluisse credo, omnes vos in Domino adhortor, ut, quam olim Philosophus quidam Sapientissimus Regi cuiusdam suggererat, doctrinam atque sententiam, hanc vos hodie à carissimo Fratre vestro modò piè in Domino defuncto vobis commendatam credatis, nimirum nihil incipe, priusquam exitum consideres. O si dilectus Frater noster, dum scelus, propter quod modo supplicio extremo affectus est, perpetravit, hunc tam amarum illius exitum prius considerasset, profectò nunquam ad tam fatale facinus manus suas extendisset. Vos ergo, dilecti, altero damno, & exemplo respiscite, & discite, quòd, ut DEVS per Prophetam Ieremiam verissimè dixit, malum & amarum illi fuerit, reliquisse Dominum DEVM suum, & non fuisse timorem eius apud ipsum. In omnibus ergo operibus vestris memoramini novissima vestra, & in æternum non peccabitis. Aliàs si forte ob malam educationem, vel societatem, vel consuetudinem malam Reus ad scelus tantum perpetrandum inductus est, id quod*

quod ex ipso facile per colloquia ante mortem instituta intelligere licebit) poterit ex hac ipsa causa occasionem fructuosæ exhortationis desumere, & imprimis breviter narrare historiolam de filio, qui, cum per scalam ad furcam ascenderet, Patrem ad se, quasi ultimum valedicturus, & secretum aliquod manifestaturus vocavit, & accedenti aurem dentibus abscedit; eo quod per ipsius indulgentiam huc esset adductus. Inferat proinde Operarius, idem facturum fuisse nunc defunctum, si socios aut Parentes presentes habuisset. Hortetur proinde Parentes, ut correptioni Liberorum invigilent; Liberos, ut correptionem paternam recipiant, omnes verò, ut malam societatem & consuetudinem fugiant, ne in similes culpas, infamiamque ac supplicia incidant.

II. Denique, ubi domum regressus fuerit, imprimis debitas DEO, Cœlitibusque gratias pro felici successu tam difficilis functionis persolvat; subinde super actiones suas omnes cum Captivo suo susceptas se reflectat, ut, si quid minus dextrè à se peractum, vel certè minus prosperè cessisse adverterit, deinceps in simili casu emendare queat. Quod si verò aliunde cognoverit, aliquos in illo loco, in quo degit, sanguine vel cognatione Reo conjunctos habitare, magnæ caritatis opus præstabit, si eos invisere, solari, & quàm Christianè ac piè cognatus obierit, significare dignabitur, simulque admonebit, ut animæ illius in precibus suis sæpius meminerint, factaque legi curent, & alijs Christianæ caritatis opreibus juvent.

CAPUT VI.

DE APOSTOLICA ÆGRORVM ET MORIBVNDORVM VISITATIONE.

Modum cum his agendi varij tradunt Authores, præcipuè P. Joannes Polancus in Methodo moribundos adjuvandi; P. Georgius Voglerus in libro suo, quem *Trost-Drum* seu Fontem consolationum inscripsit; P. Georgius Mentzius de arte patiendi & compatiendi; P. Philippus Servius in Amico Fideli, sive modo juvandi moribundos. R. D. Georgius Pistorius in libello, quem spirituales Apothecam seu *die Geistliche Haus-Apothecken* vocavit, & plures alij, ex quibus tamen ea duntaxat, quæ magis ad praxin quotidianam accommoda-